

Samenlevingsgericht werken

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2014 – 2018

GEMEENTERAADSVKIEZINGEN

GEMEENTE NOORDENVELD

Werken aan een samenleving met ruimte voor iedereen

INLEIDING

Samenlevingsgericht werken

Een kenmerk van onze samenleving is dat mensen ergens bij willen horen. Maar de trend in de samenleving, ook in onze gemeente Noordenveld, is anders. We trekken ons terug op onszelf. Dat helpt niet. We klagen over te veel regels, het wordt onoverzichtelijk. Senioren kunnen vereenzamen, omdat in alle drukte naar hen niet wordt omgekeken. Christendemocraten hebben een mensbeeld waarin centraal staat dat je niet alleen voor jezelf maar ook voor een ander leeft. Wij kiezen bewust partij voor de samenleving. Wij geloven in het probleemoplossend vermogen van mensen en organisaties zelf.

Het CDA wil de komende jaren juist aan onze gemeenschap bouwen. We verzetten ons tegen zaken die de samenleving aantasten, zoals criminaliteit, drugsgebruik en alcoholgebruik onder jongeren. Met goede ondersteuning helpen we mensen die aan de kant staan. Voor gezinnen, die hard in hun portemonnee worden geraakt zetten we ons als gezinspartij extra in.

De gemeente is de overheid die het dichtst bij mensen staat. Gemeenten krijgen extra taken als persoonlijke verzorging en de jeugdzorg. Maar daar wordt flink op bezuinigd. Het CDA is van mening dat deze bezuinigingen een goede uitvoering van de taken niet mag belemmeren.

Als CDA willen wij ons voor een aantal bewegingen in onze gemeente inzetten:

1. Van vrijblijvend naar betrokken: mensen maken hun leefomgeving.
2. Van grenzen naar ruimte: minder regels en meer mogelijkheden.
3. Van nazorg naar voorzorg: voorkomen is beter dan genezen.
4. Van polarisatie naar participatie: mensen samenbrengen via werk en school.
5. Van verbruiken naar waarderen: niet alles van waarde is in geld uit te drukken.

In dit programma werken wij deze bewegingen uit.

1 VAN VRIJBLIJVEND NAAR BETROKKEN: MENSEN MAKEN HUN LEEFOMGEVING

Het CDA wil de komende jaren bouwen aan een samenleving die de ruimte krijgt en waarvoor mensen hun verantwoordelijkheid nemen. Dat mensen graag ergens bij willen horen, blijft het vertrekpunt van christendemocratische politiek. In onze visie maken we het mogelijk dat mensen voor elkaar zorgen en samen dingen ondernemen. Ons ideaal is een gemeente waarin zo veel mogelijk mensen zich thuis voelen en hun persoonlijke bijdrage leveren. Dat vraagt om een overheid die mensen ruimte geeft en aanspreekt op hun verantwoordelijkheid, voor zichzelf en voor hun omgeving. Dat vraagt ook om nieuwe vormen van betrokkenheid van inwoners, om een ondersteunende overheid en om zekerheid voor mensen die zich niet zelf kunnen redden. Wij geloven in de vitaliteit van de lokale samenleving. Mensen bepalen de kwaliteit van hun leefomgeving.

Naar een ondersteunende lokale overheid

De gemeente is allereerst een ondersteuner van de eigen initiatieven en prioriteiten van mensen; daarnaast lokt de gemeente deze ook uit. In een betrokken samenleving nemen mensen met elkaar initiatieven om problemen op te pakken. De gemeentelijke overheid moet daarbij dienstbaar en betrouwbaar zijn en ruimte bieden aan die initiatieven. Ook als daarvoor regels van de gemeente moeten wijken.

In een steeds complexer wordende samenleving kunnen problemen alleen worden opgelost door samenwerking. Dat betekent dat het CDA positief staat ten opzichte van nieuwe initiatieven. En het vraagt ook dat we inwoners actief uitnodigen om mee te denken en mee te doen.

1.1 Samenlevingsgericht werken

Er kan meer gebruikgemaakt worden van de denk- en daadkracht van de inwoners. Veel mensen zijn bereid om inspanningen te leveren voor een betere leefomgeving. Het is nu juist de politieke uitdaging om de vitaliteit in de samenleving aan te boren en te benutten. Daarmee zetten we een beweging in gang van vrijblijvendheid (alles moet toch via de gemeentelijke regels) naar betrokkenheid, mensen moeten weer het gevoel krijgen dat zij

mede hun eigen leefomgeving creëren. Dat vraagt een bepaalde manier van denken. Daarbij passen de suggesties op de volgende gebieden:

- Onderhoud van openbare ruimte mede bepalen, maar ook in dat onderhoud zelf een rol spelen.
- Inwoners stellen prioriteit rond veiligheid: hoe kan ik zelf een veiliger omgeving creëren, wat is mijn rol daarin.
- In Dorps- en Wijkraden investeren: mensen moeten elkaar kunnen ontmoeten.
- Maatschappelijke stages bevorderen;
- Buurtbemiddeling instellen.
- Speelgelegenheden creëren.
- Beheer maatschappelijke functies organiseren (het beheer over wijkvoorzieningen en groenonderhoud).

1.2 Kunst, cultuur en historie: Leve de lokale cultuur

Kunstuitingen zorgen voor verbinding tussen mensen. De cultuur die in onze kernen bijvoorbeeld wordt beleefd via de toneelverenigingen en zangkoren is ook zo'n voorbeeld van een verbindende kracht tussen mensen, jong en oud. Ook draagt de aandacht voor de historie van ons gebied bij aan de verbinding tussen mensen. Historie vertelt ons het verhaal van ons gebied en leert ons lessen over wie wij zijn. Via de Historische Verenigingen in Norg, Peize en Roden worden de geschiedenis van ons gebied en de herinneringen daaraan levend gehouden. Van bijzondere historische waarde zijn de middeleeuwse kerken in onze gemeente, maar ook die van latere datum. Zij alle geven een stuk van de geschiedenis van onze fraaie omgeving weer. De gemeente Noordenveld heeft een breed aanbod van organisaties, die zich inzetten voor de kunst en de cultuur. De belangeloze, enthousiaste en creatieve inzet van vele vrijwilligers maakt tal van projecten tot een succes.

Het CDA vindt dat de gemeente een ondersteunende en stimulerende taak heeft voor het in standhouden van culturele voorzieningen, op lokaal niveau en in regionaal verband. Daarbij gaat het om het in stand houden van een breed aanbod, een goede toegankelijkheid voor iedereen en om kwaliteit.

Veel inwoners zijn op amateurbasis cultureel actief. Dit gebeurt op velerlei manieren: door middel van bijvoorbeeld musiceren, toneelspelen, ballet, schilderen of door beeldhouwen. Deze vormen van cultuur dragen bij aan de verbetering en versterking van de totale lokale cultuur. Waar mensen van uit verschillende achtergronden en culturen elkaar ontmoeten in een gezamenlijke hobby, ontstaat begrip en wederzijds respect. De amateurkunst is niet alleen als vrijetijdsbesteding van belang maar in toenemende mate ook als dagbesteding binnen de zorg.

Bij vrijetijdsbesteding behoort uiteraard ook de recreatie. Bij uitstek is het werkgebied van de gemeente Noordenveld een plaats waar de recreatieve voorzieningen ruim voorhanden zijn.

Vanuit de landelijke overheid is er een beleid in gang gezet om de financiële ondersteuning voor kunst en cultuur te beperken. Het CDA vindt dat de gemeente zich moet inspannen om daar waar mogelijk de uitingen van kunst en cultuur in stand te houden. Zo kan de gemeente stimuleren dat kinderen op de basisschool regelmatig in contact komen met kunst en cultuur (Rondje cultuur). Projecten op de scholen kunnen hier een prima bijdrage aan leveren. Zo kunnen kinderen en jongeren zich bewust worden van hun creatieve talenten.

Samenvattend gaat het CDA voor de volgende doelen:

- Beschikbaar stellen van een budget voor kunst- en cultuurprojecten op de basisschool.
- Blijvend ondersteunen van de historische verenigingen.
- Stimuleren van de organisaties die zich bezighouden met Kunst en Cultuur zodat zij het huidige aanbod kunnen blijven bieden.
- Onderkennen van het belang van de musea en meedenken over en zo nodig faciliteren van de huisvesting.
- Instandhouden van bibliotheekvoorzieningen in de gemeente (Zij kunnen tevens dienen als studieplekken voor jongeren).
- Ondersteunen van activiteiten op het gebied van Kunst, Cultuur en Historie.

Sport

In onze gemeente wordt uitzonderlijk veel aan sport gedaan; daar zijn we trots op. Het CDA staat voor een sterke stimulering van de sport in alle kernen. Sport is een belangrijk deel van het verenigingsleven dat naadloos past binnen de sociale infrastructuur die het CDA voor ogen staat. Zoals je met cement van een stapel stenen een muur maakt, zo maakt je met het verenigingsleven een gemeenschap. Sport is goed voor lichaam en geest en zorgt voor sociale contacten. Naast het bindende element zorgt sport voor ontwikkeling en ontspanning. Voor het CDA gaat sport primair voor het plezier in het spel, aandacht voor een goede mentaliteit en het leren iets te doen voor anderen.

Veel sportverenigingen hebben eigen mogelijkheden gecreëerd om middelen binnen te halen. Activiteiten door- en met vrijwilligers, zoals verkoop van bonnenboekjes, organiseren van rommelmarkten en sponsoracties zijn prachtige vormen van de medeverantwoordelijkheid van een vereniging. Behalve het creëren van financiële middelen met behulp van vrijwilligers, zijn de vrijwilligers binnen de sportverenigingen ook de drijvende krachten als het gaat om bijvoorbeeld onderhoud van een accommodatie.

Deze inzet samen met een basisfaciliteit verstrekt door de gemeente zorgen ervoor dat verenigingen in stand kunnen blijven en een sociale en maatschappelijke taak kunnen blijven vervullen.

Het CDA wil sport faciliteren en promoten waar dat mogelijk is. We realiseren ons echter wel dat de financiële mogelijkheden beperkt zijn en dat er dus keuzes gemaakt moeten worden. Een voorwaarde voor subsidiëring is dat verenigingen zelf het nodige doen om de financiële touwtjes aan elkaar te knopen en dat een solide financieel beleid wordt gevoerd.

Kinderen van wie de ouders niet de financiële mogelijkheden hebben om het lidmaatschap van een sportclub te betalen mogen niet buitengesloten worden. De club heeft hierin de eerste verantwoordelijkheid. Het CDA wil ook dat de gemeente in overleg treedt met de sportclubs om hierbij zo nodig te ondersteunen.

Om sport te promoten wil het CDA sportverenigingen stimuleren om kinderen op de basisschool kennis te laten maken met hun sport.

Concrete doelen

- De sportaccommodaties worden op peil gehouden zolang dit past bij de behoeftes van de sportverenigingen zelf.
- Ondersteunen van een regeling die het mogelijk maakt dat ieder kind kan sporten. Het instituut 'buurtcoaches' moet tot een succes worden gemaakt.
- Bevorderen dat basisschoolkinderen kennismaken met de verschillende sporten door sportontmoetingsdagen; hierbij sportservice actief inzetten.
- Stimuleren van onderhoud en aanleg van fiets-, wandel- ruiterspaden en kanoroutes, zodat er ook buiten actief gesport kan worden, ook voor mensen die skeeleren.

1.3. Over grenzen van kennis heen

De laatste jaren ontmoeten mensen elkaar via de nieuwe media. Bijvoorbeeld groepen mensen die interessegebieden met elkaar via het internet delen. Dit laat zien dat mensen elkaar nog steeds opzoeken. In het beleid heeft het CDA oog voor deze ontwikkeling. Ze wil sociale media actief inzetten om iedereen bij de woonomgeving te betrekken en mensen met verschillende achtergronden en culturen te laten participeren en te integreren.

1.4. Dienstverlenend werken

De dienstverlening en informatievoorziening van de gemeente moeten snel en makkelijk toegankelijk zijn. Het CDA ziet inwoners niet als klanten, maar als burgers. De gemeente heeft een dienstverlenende taak ten opzichte van haar burgers. Het CDA vindt het belangrijk dat de gemeente in samenspraak met de burgers invulling geeft aan deze taak. Avondopenstelling, het werken op afspraak en het bezoeken van senioren, die zelf niet naar de balie kunnen komen, zijn voorbeelden van klantgerichte dienstverlening voor alle bewoners.

1.5. Bestuurlijke schaal en betrokken burgers

Grootschaligheid en streven naar grote gemeenten zijn voor het CDA geen oplossing voor de vragen die nu op gemeenten afkomen. Het CDA staat een gemeentebestuur voor dat weet wat er leeft in de gemeenschap. We zijn dus voor een bestuur dat korte lijnen heeft met inwoners en vrijwilligers. Ook in de samenwerking met andere gemeenten is dit van groot belang. Gemeenten krijgen steeds meer taken te vervullen. Soms kan een gemeente die niet alleen aan, omdat het ingewikkelde zaken betreft zoals arbeidsmarktfragen), dan wel uit efficiencyoverwegingen. Samenwerking is dan ook een goede optie om als gemeente kwaliteit te kunnen blijven leveren. Samenwerking mag geen doel op zich zijn maar moet duidelijke meerwaarde hebben. We streven naar een betrokken gemeente die haar inwoners kent, waar de gemeenteraad bereikbaar is en een afspiegeling kan blijven van de lokale bevolking. Bij regionale samenwerking kan daarom aan de volgende uitgangspunten worden gedacht:

- De eigen gemeente blijft altijd herkenbaar als aanspreekpunt. Men kan dicht bij huis terecht voor veel gemeentelijke zaken.
- De gemeenteraad moet duidelijk aangeven wat de gemeente wil bereiken met regionale samenwerking. Een goede opdracht vooraf en controle achteraf zijn nodig. Samenwerking mag niet ten koste gaan van de democratische regels in ons openbaar bestuur.

1.6 Herindeling

Herindeling geeft geen oplossing voor alle problemen en geen garantie voor het versterken van de bestuurskracht. Herindeling mag niet van bovenaf opgelegd worden.

De gemeentelijke herindeling van Drenthe, afgerond in 1998, geeft de juiste verhoudingen weer, in relatie van de burger tot het gemeentelijke bestuur. Een nieuwe herinrichting in Drenthe zou dit evenwicht verstoren en mede gezien het 'geringe' aantal inwoners tot het relatieve 'grote' op-

pervlakte, de afstand van de burger tot het gemeente bestuur onnodig verder vergroten. Bovendien is er sprake van kapitaalvernietiging. Het CDA is daarom tegen een nieuwe gemeentelijke herindeling.

Het CDA staat open voor intergemeentelijke en interprovinciale samenwerking.

1.7 Regiovisie

Noordenveld heeft baat bij regionale samenwerking. Samenwerking binnen het regionale netwerk Groningen-Assen leidt tot meer kwaliteit in en voor de regio. De beoogde kwaliteit wordt bereikt door een grensoverschrijdende integrale aanpak van mobiliteit, landschap, werken en wonen. De huidige vastgestelde uitvoeringsprogramma's zijn leidraad voor de komende jaren.

1.8 Over de grenzen

De wereldbevolking is in beweging; nooit is het aantal vluchtelingen wereldwijd zo groot geweest als nu. Ook de gemeente Noordenveld heeft de wettelijke verplichting om een aantal van deze vluchtelingen blijvend te huisvesten. Het CDA wil deze 'nieuwe' Nederlanders, in nauwe samenwerking met o.a. de Afdeling van Vluchtelingwerk Noordenveld en andere maatschappelijke organisaties en inwoners van Noordenveld op de juiste wijze opvangen, integreren en hen die kansen te geven om volledig deel te nemen aan de Nederlandse samenleving. Van de statushouders mag worden verwacht dat zij zich zullen inzetten binnen onze samenleving. De opname en acceptatie binnen de woonomgeving/buurt is hierbij van groot belang.

2 VAN GRENZEN NAAR RUIMTE: MINDER REGELS EN MEER MOGELIJKHEDEN

Mensen moeten zelf niet alleen verantwoordelijkheden nemen (hiervoor moet de gemeente meer kaders stellen) maar vooral ook krijgen. Vanuit minder regels en minder wetgeving, zodat mensen het gevoel krijgen dat ze samen de maatschappij, gemeente en gemeenschap zijn.

2.1 Ruimte geven aan lokale bedrijven

De lokale overheid moet meer samenwerken met burgers, met de (lokale) bedrijvigheid en met maatschappelijke organisaties. De drijvende gedachte daarbij is dat een betrokken samenleving nodig is, een samenleving waarin men op elkaar past. Dan is het nodig dat specifieke regels meer algemene regels worden en het speelveld hierdoor groter wordt. De gemeente moet ondersteunend zijn naar burgers en organisaties toe en initiatiefnemer om dit mogelijk te maken. Een voorbeeld hiervan is de handelwijze ten aanzien van bestemmingsplannen. De wijziging van een bestemmingsplan dient gemakkelijker te worden en bij het opstellen van bestemmingsplannen moet flexibiliteit voorop staan; de strakke invulling van een bestemmingsplan werkt in de praktijk niet en maakt meer onmogelijk dan mogelijk. Het CDA is voorstander ervan dat experimenten plaatsvinden met ideeën en dat werkenderwijs de spelregels daarvoor worden vastgelegd door de betrokken partijen.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Ondernemers moeten meer betrokken worden bij sociale uitdagingen zoals bijvoorbeeld sponsoring van (lokale) projecten en zorgboerderijen, bij voorlichting op scholen en het voorkomen van schulden. Of bij herintreders, (jong) gehandicapten, bij langdurige werkelozen enzovoort. De gemeente dient een voorbeeldfunctie te vervullen en de MVO-ondernemers tegemoet te komen door hen de benodigde ondersteuning en begeleiding te geven.

Minder regels, meer ruimte

Het CDA wil een gemeentelijke 'rijdende rechter' aanstellen, op wie mensen een beroep kunnen doen voor een betaalbare prijs, om inwoners een kans te bieden om conflictsituaties op te lossen.

Het CDA maakt zich sterk voor aangepast toezicht op de (ver)bouw van woningen om te voorkomen dat toezicht vertraagt en tot extra kosten leidt. (meer overlaten aan eigen verantwoordelijkheid).

Vergunningen voor evenementen moeten worden verstrekt indien er na overleg met de betrokkenen is vastgesteld dat er geen sprake is van (geluids)overlast. De gemeente dient erop toe te zien dat de gemaakte afspraken worden nagekomen.

Wij pleiten ervoor dat de opbrengst van de toeristenbelasting wordt besteed aan een goede infrastructuur voor toerisme en/of aan marketing en promotie van de gemeente.

Initiatieven voor recreatie moeten worden ondersteund en vergemakkelijkt.

2.2 Ruimte geven

De verantwoording voor subsidies moet worden gestuurd op **wat** een instelling moet doen i.p.v. **hoe**. Uitgangspunt dient te zijn dat gekeken wordt naar het effect van een subsidie i.p.v. naar de mate waarin de regels zijn gevolgd, met een beperkte terugkoppeling door de subsidieontvanger. Daarnaast hoeft subsidie niet altijd in geld te worden verstrekt; het kan ook in vorm van deskundigheid of arbeid.

De Noordenveldwerker (WMO-werker nieuwe stijl) kan ondersteuning regelen zonder tussenkomst van grote instellingen wat tot kortere procedures en minder uitvoeringskosten leidt. De Noordenveldwerker moet een

duidelijk mandaat hebben en bijvoorbeeld een dag meedraaien als gezinslid. Indien de medewerker er niet uitkomt wordt het volgende echelon of de grote instelling pas ingeschakeld. De intake moet breed worden ingezet.

Voor zover de gemeente daarvoor mogelijkheden heeft moet beweging worden aangebracht in de woningmarkt.

Daarbij denken wij aan het volgende:

- . ruimte blijven geven aan mantelzorgwoningen en drie-generatiewoningen;
- . collectief opdrachtgeverschap om burgers samen met gemeente en corporaties woningen te bouwen.
- . flexibel bouwen (zelf je woning ontwerpen); achter de gevel bouwen.

Het CDA zet actief in op het behoud van basisscholen als daarvoor lokaal draagvlak is. Het aantal leerlingen mag niet leidend zijn, maar kwaliteit van het onderwijs en maatschappelijke waarde.

Ten aanzien van verkeersveiligheid wil het CDA veilige zones van 30 km en waar geen veiligheid in het geding is zones van 50 km.

Het CDA wil niet dat de integere burger teveel lijdt onder opgestelde regels die feitelijk bedoeld zijn voor niet integere mensen. Veel regels worden opgesteld, voor de kleine 'onbenullige' overtredingen. Voorkom overtrokken handhaving die de 'verkeerde' treft. Regels/verboden richten zich te vaak op de 90% (voldoende) goedwillende burgers.

3. VAN NAZORG NAAR VOORZORG: VOORKOMEN IS BETER

In onze samenleving is in veel gevallen sprake van een overheids-vangnet; op het gebied van werkloosheid, ziekte, beperking en bij schulden. Te veel is de nadruk komen te liggen op het geld dat de overheid in deze regelingen wil steken met het gevolg: verstikkende bureaucratie en budgetoverschrijdingen. Het CDA wil deze ontwikkeling keren door ook te kijken naar wat mensen zelf of met elkaar kunnen doen om onnodige zorg te voorkomen. Ons motto: Voor en met elkaar!

Gezond leven, steeds blijven leren en jezelf ontwikkelen zijn onderdelen van het actief deelnemen aan de samenleving. Door preventie wordt ook het beroep op dure voorzieningen beperkt, zodat die kunnen blijven bestaan voor mensen die het écht nodig hebben.

3.1 Zorg efficiënt én dichtbij

In de zorg is voorkomen bij uitstek beter dan genezen. Dat vraagt om een zo gezond mogelijke levensstijl. Het vraagt vroegtijdige signalering als er iets mis dreigt te gaan.

De CDA-benadering gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van iedere burger voor de gewenste kwaliteit van het leven.

De gemeente ondersteunt waar nodig de zelfstandigheid van burgers en voorziet in een woon-, zorg- en welzijnsomgeving voor senioren en voor hen die leven met beperkingen. Gedacht wordt aan: deelname aan activiteiten en het tegengaan van vereenzaming, stimulering van participatie aan de samenleving van jong en oud. De ouderenbonden, vrijwilligers en mantelzorgers spelen hierbij een grote rol.

Buurtzorg

Zorg moet zo dicht mogelijk bij huis worden georganiseerd. Zorg en welzijn op wijkniveau of op dorpsniveau maakt het mogelijk om de vitaliteit van burgers te stimuleren en de directe omgeving van burens en vrienden te betrekken bij de zorgvrager.

Mantelzorgers ontlasten

Ondersteuning van mantelzorgers door respijtzorg (de zorg die wordt gegeven om de mantelzorger te ontlasten), emotionele en praktische hulp zijn voor het CDA van groot belang. De gemeente ontwikkelt eigen gemeentelijk beleid om mantelzorgers te faciliteren.

Slimme zorg

Innovatieve technische oplossingen kunnen inwoners enorm ondersteunen.

De gemeente zorgt via een website voor een overzicht van alle voorzieningen in de gemeente. Steeds meer inwoners, ook senioren, kunnen uit de voeten met internet en zijn in staat om zo hun sociale contacten (deels) te onderhouden.

Bereikbaarheid voorzieningen

Voorzieningen moeten goed bereikbaar zijn voor de inwoners, jong en oud, met goede parkeermogelijkheden.

De openbare ruimte kan uitnodigend worden ingericht, met plekken voor ontmoeting.

3.2 Goed begin is het halve werk

Naar verwachting worden de gemeenten met ingang van 2015 ook verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Het CDA ziet volop kansen om de jeugdzorg eenvoudiger en doeltreffender te maken. Het accent moet liggen op het voorkomen van problemen en vroegtijdige signalering als er iets misgaat. Onderlinge samenwerking en het zoveel mogelijk op peil houden van algemene jeugdvoorzieningen zoals de kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, scholen, sportclubs en jongerenwerk voorkomen dat te veel jongeren gebruik moeten maken van jeugdzorg.

Het CDA ziet lokaal jeugdbeleid als het startpunt voor het voorkomen van veel sociale problemen in de toekomst. Vroeg ingrijpen in problematische gezinssituaties en onderlinge informatie-uitwisseling en afstemming tussen organisaties passen bij de keuze voor de verdere aanpak. Eén instelling

neemt de zorg of de ondersteuning per jongere op zich en stemt het waar nodig met anderen af.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin blijft zich bezighouden met de ondersteuning van die ouders die concrete opvoedingsvragen hebben. De centra stimuleren ook contacten tussen ouders die elkaar behulpzaam kunnen zijn. Sportdeelname van jongeren is gezond, gaat overgewicht tegen en werkt probleempreventief.

Indien er hulp of begeleiding aan een gezin of persoon wordt gegeven dan zal er slechts één persoon het aanspreekpunt en verantwoordelijke hulpverlener zijn,

3.3 Ondersteuning voor senioren

Actieve en zelfstandige senioren zijn van groot belang voor de samenleving. De gemeente werkt aan langer zelfstandig wonen en zelfredzaamheid door te investeren in een levensloopbestendige infrastructuur en passende woningen.

Bij nieuwe (ver)bouwprojecten dient meer aangesloten te worden bij de woonwensen van senioren: zogenoemde kangoeroewoningen, woongroepen en levensloopbestendige woningen. Een betere afstemming met woningcorporaties, projectontwikkelaars, huisartsen en zorginstellingen maakt dit ook mogelijk.

Participatie van senioren wordt bevorderd door ouderenbonden te helpen bij het opzetten van sociale netwerken, sport en cursussen. De gemeente kan daarbij helpen door een goede informatievoorziening te ontwikkelen en het instellen van een consultatiebureau voor senioren.

Deelname door mensen met een beperking

Het CDA is voorstander van een aanpak, waarbij samen met de Noordenveldwerker gekeken wordt hoe ondanks een beperking door eigen inzet of inzet van het eigen sociale netwerk optimaal deelgenomen kan worden aan het maatschappelijk leven.

3.4 Onveiligheid voorkomen en bestrijden

De veiligheid van een samenleving hangt samen met de sociale verantwoordelijkheid die mensen in hun eigen omgeving willen nemen. Een benadering van veiligheid die verdergaat dan de inzet van politie is de enige duurzame manier om de lokale samenleving veiliger te maken. Of om onveiligheid in de toekomst te voorkomen. De wijkagent moet zichtbaar zijn voor de buurt en in de buurt actief zijn. Aangiftemogelijkheden via internet moeten vergemakkelijkt worden.

Alcohol- en drugsbeleid

Bij veel gevallen van overlast speelt alcohol en drugsgebruik een rol. De nieuwe Drank- en Horecawet biedt goede perspectieven voor een stevige aanpak en eigen gemeentelijk beleid. Happy hours worden verboden. Het CDA ontmoedigt drugsgebruik. Er komen geen coffeeshops.

Vandalisme

Wij willen dat de gemeente binnen twee werkdagen kleine vernielingen herstelt in de openbare ruimte. Om inwoners bewust te maken van de impact van vandalisme wordt jaarlijks een overzicht van de gemaakte herstelkosten gepubliceerd. De schade wordt verhaald op de daders.

Brandweer en brandpreventie

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor de brandweer. Zij kennen de omgeving goed en zorgen voor betrokkenheid bij de woonplaats. De jaarlijkse brandweerrapportages moeten inzicht verschaffen in het wel en wee van de (lokale) vrijwilligers bij de brandweer. Brandpreventie moet hoog op de agenda staan. Het installeren van rookmelders wordt bevorderd door voorlichting.

Rampenbestrijding

Onze gemeente moet zich voorbereiden op eventuele incidenten en crises. Dan moet de organisatie er staan. Dat vraagt goede (regionale) afspraken en veel oefenen met de politie en de hulpdiensten. In het rampenplan en bij de nazorg bij rampen worden ook kerken en andere maatschappelijke organisaties betrokken.

4 VAN POLARISATIE NAAR PARTICIPATIE: IEDEREEN DOET MEE

Het CDA streeft naar een samenleving waarin iedereen erbij hoort en zijn of haar steentje, binnen de beschikbare mogelijkheden, bijdraagt. Er dient voor te worden gewaakt, dat door de wetwijzigingen van de AWBZ en WMO, mensen die van deze voorzieningen gebruik maken, buiten de boot gaan vallen.

Werk is een middel bij uitstek om deel te nemen aan de samenleving en verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leven of het eigen gezin. Het CDA wil de solidariteit tussen de mensen bevorderen en spreekt mensen daarbij ook aan op hun persoonlijke verantwoordelijkheden. Rechten en plichten gaan dus hand in hand.

4.1 Decentralisaties/transities

De komende jaren staat de gemeente voor grote uitdagingen: de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning(WMO), de Jeugdwet en de Participatiewet. Zorg en steun worden dichterbij de mensen zelf georganiseerd, beginnend bij hun eigen krachten, mogelijkheden en verantwoordelijkheden. Hierbij is een duidelijke regierol weggelegd voor de gemeente. Er bestaat nog veel onduidelijkheid over de financiële gevolgen van deze wetgeving. Er zal nieuw beleid moeten worden gemaakt en de financiële consequenties zullen duidelijk in beeld en uitgekristalliseerd moeten worden. Het CDA wil hierbij duidelijk oog hebben voor de zwakkeren in onze samenleving. Van belang is om niet te praten over, maar met betrokkenen.

4.2 Maatschappelijke ondersteuning

Het CDA stelt dat het gemeentelijk WMO-beleid gebaseerd dient te zijn op drie uitgangspunten, te weten: iedereen doet mee, problemen voorkomen (door preventie en vroege signalering) en problemen waar nodig oplossen (door individuele ondersteuning).

Het CDA vindt dat daar waar mensen niet in staat zijn om op eigen kracht deel te nemen aan de samenleving, de gemeente garant staat voor pas-

sende compensatie. Daarbij bepaalt niet de gemeente wat de mensen nodig hebben maar wordt in een open gesprek met de Noordenveldwerker bepaald wat de behoeften zijn.

Binnen het model Noordenveldwerker wordt meegedacht en bemiddeld bij het vinden van de best mogelijke oplossing. Financiering van ondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats door niet de instelling (dus het aanbod van ondersteuning) te financieren, maar door de vraag van mensen te financieren.

Het CDA vindt dat niet waar iemand recht op heeft leidend moet zijn, maar waar iemand mee geholpen is. Met die instelling kunnen kosten bespaard worden zodat het aanbod voor iedereen bereikbaar blijft.

4.3 Welzijn van mensen

Het CDA vindt dat leeftijd, lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen geen belemmerende factoren zijn voor deelname aan de samenleving. Het CDA staat voor een samenleving waarin iedereen erbij hoort. Zo'n samenleving zullen wij samen moeten maken.

Het CDA zal initiatieven ondersteunen die een inclusieve samenleving dichterbij brengen. Het CDA wil geen activiteiten ondersteunen waar uitsluitend specifieke doelgroepen welkom zijn. Het CDA is een voorstander van het in stand houden van ontmoetingsplekken (bijv. dorpshuizen) in wijken en dorpen. Binnen zo'n "ontmoetingsplek" wordt door verschillende verenigingen, instellingen en andere organisaties nauw met elkaar samen gewerkt. In deze dorpshuizen nemen vrijwilligers het initiatief. Hiermee bepalen verenigingen enz. ook mee wat er in een wijk of dorp gebeurt.

Helaas blijken voedselbanken/kledingbanken nodig. Het CDA wil de voedselbank en kledingbank blijvend ondersteunen. Bezoekers van voedsel- en kledingbanken hebben vaak meer problemen tegelijk, zoals werkloosheid en schulden. Het CDA wil dat deze mensen actief worden benaderd om deel te nemen aan het 'schuldhulp maatje project' of aan het 'schuldhulpverlening' traject en het zoeken naar werk.

Het CDA wil inzetten op een goede spreiding van voorzieningen over wijken en dorpen, zodat het wijk- en buurtgevoel behouden blijft. De gemeente werkt bij het uitvoeren en maken van nieuw beleid samen met de mensen

die weten wat er in buurten en wijken speelt. Dat kunnen wijk- of dorpsbelangverenigingen zijn. Het kunnen ook mensen zijn die de buurt goed kennen, hun mening wordt actief door de gemeente aangezocht

4.4 Weer aan het werk

Werkloosheid is een groeiend probleem. De economische omstandigheden maken de oplossingen lastig. Toch blijft werk de meest belangrijke factor om erbij te horen. Het CDA stelt: Of je bent aan het werk, of je levert een bijdrage door vrijwilligerswerk en/of dagbesteding. Het CDA vraagt waar mogelijk van mensen die een bijstandsuitkering ontvangen, en niet in een re-integratie traject zitten, tot het leveren van een tegenprestatie. De tegenprestatie mag nooit worden misbruikt om betaalde/regulier werkgelegenheid te verdringen. Het geniet onze voorkeur dat de tegenprestatie in de vorm van (aanvullend) vrijwilligerswerk wordt geleverd.

De aanpak van jeugdwerkloosheid heeft bij het CDA prioriteit. Om jongeren uit de uitkering te houden zet het CDA in op training, scholing, werkervaringsplaatsen enz.

Het CDA wil een goede relatie met het bedrijfsleven opbouwen. Dat is van essentieel belang voor het begeleiden van mensen van bijstand naar werk.

4.5 Goed onderwijs

Onderwijs vergroot de kansen van kinderen, jongeren en ouderen. Wel stelt het CDA dat het bijzonder onderwijs zoveel mogelijk behouden blijft. Het CDA staat voor keuzevrijheid van ouders als het om scholen gaat. De vrijheid om te kunnen kiezen tussen bijzondere of openbaar scholen moet blijven bestaan.

Het CDA is voorstander ervan dat de scholen samen met de gemeente een programma opzetten om de betrokkenheid van ouders bij lezen en rekenen actief te vergroten. Samen met bibliotheken moet het lezen worden bevorderd.

4.6 Dienstbaar aan dezelfde mensen

Het CDA wil dat de gemeente geen onderscheid maakt in het subsidiebeleid tussen neutrale of levensbeschouwelijke organisaties als het gaat om het (helpen) uitvoeren van algemene maatschappelijke taken.

Mensen die vanuit hun overtuiging maatschappelijk actief zijn, zijn vaak dienstbaar aan dezelfde mensen als waar de gemeente zich op richt. In de aanpak van armoede is bijvoorbeeld contact met diaconieën onontbeerlijk.

4.7 Burgerschap

Het CDA stelt dat 'Burgerschap' centraal dient te staan in de activiteiten die de gemeente onderneemt op het gebied van integratie van minderheden. Dit moet ook gelden voor iedere inwoner van de gemeente. In het omgaan met elkaar is wederzijds begrip en verdraagzaamheid de norm.

Burgerschap is ook het beperken van afhankelijkheid. Iedereen zal zich naar vermogen dienen in te zetten voor opleiding en werk.

Het CDA vindt dat het leren van de Nederlandse taal een voorwaarde is voor een succesvolle inburgering.

5 VAN VERBRUIKEN NAAR WAARDEREN: NIET ALLES IS IN GELD UIT TE DRUKKEN

Het CDA wil oog houden voor de waarde van natuur, voor de leefbaarheid van onze kleine kernen, voor de detailhandel en de boerenbedrijven, en voor de andere zaken die niet in geld zijn uit te drukken.

De natuur kan ook als bron voor innovatie en nieuwe - duurzame – energie ingezet worden. Duurzaamheid en economische groei hoeven elkaar niet te bijten. Het gaat om het evenwicht tussen natuurlijke bronnen, sociale verbanden en economie. Dat evenwicht is gericht op duurzaam welzijn.

Vanuit het principe van participerende verantwoordelijkheid wil het CDA dat de gemeente Noordenveld ernaar streeft dat zijn burgers, ieder naar eigen vermogen, een bijdrage leveren aan de samenleving. Het ideaalplaatje is dat alle burgers tijdens hun werkzame jaren volledig moeten kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud of dat van hun gezin, in de ruimste betekenis van het woord.

Om een zinvol bestaan te kunnen opbouwen in onze gemeente heeft iedere burger behoefte aan goede en voldoende werkgelegenheid. De gemeente neemt initiatieven om werkgelegenheid te scheppen of te behouden. Daarbij let de gemeente voornamelijk op reeds bestaande bedrijven en instellingen.

5.1 Jongeren

Jongeren zijn van waarde en vormen de toekomst. Om jongeren te kunnen behouden voor Noordenveld zullen voldoende en betaalbare woningen beschikbaar moeten zijn voor jongeren en kunnen ze bijdragen aan de economische vitaliteit van de gemeente en een maatschappelijke inbreng hebben.

Ook voorzieningen als bibliotheek, sport, kerk, cultuur en muziek dragen bij aan het welbevinden van jongeren in onze gemeente. Jongeren ontwikkelen zo gevoel voor niet -materiële waarden.

5.2 Midden- en kleinbedrijf

De detailhandel, die het van winkelend publiek moet hebben, staat onder druk door de crisis en web shops. Het CDA wil dat de gemeente in overleg treedt met verhuurders van winkelpanden om de hoogte van de huren permanent of tijdelijk te verlagen voor vooral kleine detaillisten en startende middenstanders. Leegstand in winkelpanden vraagt om een hernieuwde vaststelling van de winkelzones. Winkelkernen krijgen een beter aanzien en trekken daardoor meer publiek.

Uitgaande van een krimp van het winkeloppervlak moet worden onderzocht of de vrijkomende panden geschikt gemaakt kunnen worden voor huisvesting van alleenstaanden en jongeren. De leefbaarheid van Noordenveld zal zo profiteren van de herinrichting van winkelgebieden.

Het CDA vindt koopzondagen niet vanzelfsprekend. Uitbreiding van het aantal koopzondagen moet pas gebeuren na overleg tussen de (kleine) ondernemers, het personeel en de vakorganisaties.

Het CDA wil coöperatieve samenwerkingsverbanden bevorderen zodat detaillisten en bedrijven gezamenlijk energie inkopen, de logistiek bundelen of het gebouw- en terreinonderhoud concentreren om kosten te besparen. Bij nieuwbouw- en verbouwplannen van winkeliers en bedrijven gaat de gemeente terughoudend om met welstandseisen en als een plan niet binnen de regels past, dan laat Noordenveld het daar niet bij, maar zoekt met de ondernemer actief mee naar andere mogelijkheden.

Het CDA is voorstander ervan dat de gemeente netwerkbijeenkomsten organiseert om ondernemers in de gemeente op de hoogte te laten blijven van elkaars mogelijkheden en daarmee het plaatsen van opdrachten bij collega ondernemers in Noordenveld verder te stimuleren.

Het CDA vindt het noodzakelijk dat de Aanbestedingswet 2012 door Noordenveld zodanig wordt nageleefd, dat ZZP'ers en kleine ondernemers uit Noordenveld maximale kansen krijgen om mee te kunnen dingen naar opdrachten voor materialen, diensten en onderhoud aan gebouwen. Met name bij grotere aanbestedingen kan Noordenveld consequent het principe van "social return" hanteren om bij 10% van de in te zetten arbeid

gebruik te maken van burgers in de bijstand of burgers die werken bij de sociale werkvoorziening.

5.3 Duurzame Landbouw

Het CDA wil de primaire productie zichtbaar in stand houden in de gemeente: ook in Noordenveld valt of staat de leefbaarheid van het buitengebied met een gezonde landbouwsector. Het CDA streeft naar een duurzaam evenwicht tussen natuur, landbouw en recreatie.

De agrarische sector doet aan beheer van terreinen en de natuurbeheerders betrekken de boeren nog meer bij dit beheer.

5.4 Recreatie en toerisme

Onze gemeente leent zich uitstekend voor kortstondig verblijf van toeristen. Nieuwe initiatieven worden toegejuicht. Aangelegde fiets- en wandelpaden moeten goed worden onderhouden en zo mogelijk wordt het netwerk van paden uitgebreid. Het CDA wil kerk- en kroegpaden in ere herstellen.

5.5 Financiële paragraaf

Hieronder vindt u de belangrijkste afwegingen van het CDA met betrekking tot het financieel beleid.

Vanaf de tweede helft van 2008 bevindt Nederland zich in een economisch-financiële recessie. Hierdoor zijn de investeringen en de consumentenbestedingen sterk gedaald.

Verder gevolg hiervan is een daling van de omzet en winst van bedrijven en een toename van de werkloosheid. De gevolgen van de recessie treffen zowel het bedrijfsleven, de burgers als de overheden.

Door de recessie dreigen op gemeentelijk niveau de komende jaren tekorten te ontstaan als er niet alert wordt opgetreden. Dit omdat inkomsten van bijvoorbeeld het Rijk uit het Gemeentefonds zullen afnemen. Aan de andere kant zullen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), overheveling van taken ten aanzien van jeugdzorg, AWBZ begeleiding en de participatiewet lastige financiële keuzes met zich meebrengen.

Door bovengenoemde omstandigheden zullen er duidelijke keuzes moeten worden gemaakt. Ondanks de lastige financiële situatie kiest het CDA voor een ruimhartige invulling van de WMO, voor bestrijding van de jeugdwerkloosheid en voor stimulering van de lokale economie.

Het CDA is voorstander van een solide financieel beleid in de gemeente. Inkomsten en uitgaven van de gemeente behoren in evenwicht te blijven.

De gemeente mag wat het CDA betreft de lasten voor de burger in de jaren van de recessie niet zonder meer verzwaren. Alleen bij de gemeentelijke tarieven kunnen prijsverhogingen plaatsvinden wanneer duidelijk ook de waarde van de diensten toeneemt of wanneer aantoonbaar de tarieven niet de door de gemeente te maken kosten dekken.

Een solide financieel beleid kan in de komende jaren betekenen, dat de gemeente niet alle plannen kan uitvoeren die in dit programma genoemd worden. De gemeente zal op een aantal punten ook de tering naar de nering moeten zetten. Inhoudelijk kiest het CDA daarbij nadrukkelijk voor een gemeenschap waar de burger centraal staat en vanuit dat vertrekpunt belangen worden afgewogen.

- Het CDA is voor een verantwoord en degelijk financieel beleid, waarbij een weerstandsvermogen behoort dat is afgestemd op de risico's. Bij nieuwe investeringen zal steeds de vraag moeten worden gesteld of het aangaan van nog meer schulden voor nieuwe investeringen verantwoord is.
- Het CDA pleit voor een financieel beleid van de gemeente Noordenveld dat gericht is op de gemeentelijke kerntaken en op een efficiënte/effectieve besteding van middelen.
- Het CDA wil dat er steeds kritisch naar de omvang van de gemeentelijke organisatie wordt gekeken.

- Naar mening van het CDA dienen inwoners bij het gebruik van de niet verplichte gemeentelijke diensten en voorzieningen, zelf in de kosten bij te dragen.
- Het CDA is van mening dat gemeentelijke tarieven kostendekkend dienen te zijn; de begrafenisrechten vormen hierop een uitzondering.
- Het CDA is voor een vroegtijdig overleg met de recreatieondernemers om de toeristenbelasting ten bate van de recreatiesector in te zetten.
- Het CDA wil ook voor mensen met minder financiële draagkracht mogelijkheden behouden om de kosten te drukken.

Samenvatting:

Een samenleving voor iedereen: participatie

Het CDA streeft naar een samenleving waarin iedereen erbij hoort en zijn of haar steentje, binnen de beschikbare mogelijkheden, bijdraagt.

Naar een ondersteunende lokale overheid

Het CDA wil een overheid die ervoor de burgers is, (en niet andersom), die de burgers ondersteunt, en de burgers de ruimte geeft die zij nodig hebben.

Minder regels en geen betutteling door de overheid

Mensen moeten zelf niet alleen verantwoordelijkheden nemen (hiervoor moet de gemeente meer en royale kaders stellen) maar vooral ook krijgen. Vanuit minder regels en minder wetgeving, zodat mensen het gevoel krijgen dat ze samen de maatschappij, gemeente en gemeenschap zijn.

Zorg en maatschappelijke ondersteuning

Het CDA wil de zorg voor de zwakkeren in onze samenleving in stand houden. Het CDA wil voorkomen dat door de wetswijzigingen van de AWBZ en WMO, mensen die van deze voorzieningen gebruik maken, buiten de boot gaan vallen.

Werk en solidariteit

Werk is een middel bij uitstek om deel te nemen aan de samenleving en verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leven of het eigen gezin. Het CDA zal daar waar mogelijk de werkgelegenheid bevorderen. Het CDA wil de solidariteit tussen de mensen bevorderen en spreekt mensen daarbij ook aan op hun persoonlijke verantwoordelijkheden. Rechten en plichten gaan dus hand in hand.

Dienstbaarheid

Het CDA wil dat de gemeente geen onderscheid maakt in het subsidiebeleid tussen neutrale of levensbeschouwelijke organisaties als het gaat om het (helpen) uitvoeren van algemene maatschappelijke taken.

Burgerschap

Het CDA stelt dat 'Burgerschap' centraal dient te staan in de activiteiten die de gemeente onderneemt op het gebied van integratie van minderheden. Dit moet ook gelden voor iedere inwoner van de gemeente. In het omgaan met elkaar is wederzijds begrip en verdraagzaamheid de norm.

Natuur en duurzaamheid

Het CDA wil oog houden voor de waarde van natuur, voor de leefbaarheid van onze kleine kernen, voor de detailhandel en de boerenbedrijven, en voor de andere zaken die niet in geld zijn uit te drukken.

Jongeren

Jongeren zijn bijzonder waardevol en vormen de toekomst. Om jongeren te kunnen behouden voor Noordenveld zullen voldoende en betaalbare woningen voor hen beschikbaar moeten zijn. Jongeren kunnen zo bijdragen aan de economische vitaliteit van de gemeente en belangrijke maatschappelijke inbreng hebben.

Financieel beleid

Het CDA staat voor een degelijk financieel beleid met een gemeentelijk weerstandsvermogen dat is afgestemd op de bedrijfsrisico's die de gemeente loopt. Bij nieuwe investeringen zal steeds de vraag moeten worden gesteld of het aangaan van nog meer schulden verantwoord is.